

Haderslev Katedralskole

Institutionsnummer 515017

Revisionsprotokollat til årsrapporten for 2018

Haderslev Katedralskole

Revisionsprotokollat til årsrapporten for 2019

Indhold

	<u>Afsnitsnr.</u>
Indledning	1 - 2
Resultat af den udførte revision	3 - 5
Overordnede kommentarer og risikofaktorer	6- 19
Redegørelse for den udførte revision med kommentarer	
Finansiell revision	20 – 61
Andre væsentlige områder	62 - 81
Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision	82 - 145
Andre ydelser	146 - 147
Afslutning	148 - 151

Indledning

1 Vi har afsluttet revisionen af årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018. Årsrapporten udviser et resultat af skolens aktiviteter på DKK -4.226.147 og en egenkapital på DKK 15.698.101.

2 Vi henviser til vores redegørelse om ansvar for aflæggelsen af årsrapporten m.v. samt revisionens udførelse og omfang i vores revisionsprotokollat vedrørende ansvarsforhold, revisionens omfang og rapportering af 19. marts 2018, siderne 250-258. Revisionen er udført i overensstemmelse med de der beskrevne principper.

Resultat af den udførte revision

3 Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i vores revisionspåtegning på årsrapporten.

4 Såfremt årsrapporten vedtages i den foreliggende form, og der ikke under bestyrelsens behandling og vedtagelse af årsrapporten fremkommer yderligere, væsentlige oplysninger, vil vi forsyne årsregnskabet for 2018 med en såkaldt "blank" revisionspåtegning.

5 Ligeledes vil vi i tilknytning til vores revisionspåtegning afgive en "blank" udtalelse om den udførte juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision, hvis der ikke under bestyrelsens endelige behandling af bestyrelsens tjekliste til Undervisningsministeriet fremkommer yderligere væsentlige oplysninger.

Overordnede kommentarer og risikofaktorer

Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat

6 Der var ikke væsentlige bemærkninger eller anbefalinger i revisionsprotokollatet til årsrapporten for 2017.

Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet og/eller forvaltningen

7 Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet eller forvaltningen.

Tilsynssager hos Rigsrevisionen, styrelsen mv.

Klassekvotienter

8 I revisionsprotokollatet for regnskabsåret 2016 på side 206 omtalte vi, at undervisningsministeriet havde forespurgt til dokumentation for lovlig overskridelse af klassekvotienterne for skoleåret 2015/16. Skolen oplyste, at den i 2 omgange havde indsendt dokumentation for den lovpligtige overskridelse, senest den 23. september 2016. Skolen havde ikke modtaget en svarskrivelse fra undervisningsministeriet ved afslutning af vores revision for 2016.

9 Skolens fremsendelse af yderligere dokumentation den 23. september 2016 var svar på en partshøring med en påtænkt tilskudsreduktion på kr. 125.911.

10 Skolen har ifølge vores oplysninger endnu ikke modtaget et svar fra Undervisningsministeriet i forbindelse med skolens indsendelse af svarskrivelse på parthøringen og herunder indsendelsen af dokumentation for den lovlige overskridelse af klasseloftet.

11 Desuagtet er skolen blevet trukket i statstilskud i 2017 uden at have modtaget en afgørelse fra Undervisningsministeriet på tilsynssagen. Skolen er således ikke vidende om, hvilke elever der ikke er blevet godkendt, og herunder hvilken dokumentation, der ikke var tilstrækkelig.

12 Skolen har ifølge vores oplysninger, både i 2017 og i løbet af 2018 forgæves henvendt sig til Undervisningsministeriet for at få en skriftlig afgørelse på tilsynssagen. Ifølge modtagne oplysninger fra skolen har Undervisningsministeriet bekræftet, at der ikke er fremsendt en skriftlig afgørelse i sagen.

Konkurrence- og forbrugerstyrelsen

13 En borger har rejst et spørgsmål overfor Undervisningsministeriet vedrørende bortforpagtningen af skolens kantine.

14 Undervisningsministeriet har sendt forholdet videre til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som har vurderet, om der skulle foreligge mulig konkurrenceforvridende støtte ydet af skolen til forpagteren af kantinen.

15 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har korresponderet med skolen om forholdene og har den 15. februar 2019 truffet afgørelse om at indstille sagsbehandlingen, idet styrelsen vurderer, at sagsbehandlingen ikke vil stå i et rimeligt forhold til undersøgelsens forventede resultat og betydning for konkurrencen.

16 Skolens daglige ledelse oplyser, at skolen ikke har været part i andre tilsynsager i 2018.

Risiko for væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser

17 Revisor skal i henhold til revisionsstandarderne forespørge skolens bestyrelse om, hvordan den øver tilsyn med de aktiviteter og procedurer, som skolens daglige ledelse har iværksat med henblik på at identificere og reagere på risikoen for væsentlige besvigelser i skolen, samt hvilke interne kontroller ledelsen har implementeret for at forebygge sådanne risici.

18 Vi skal desuden forespørge bestyrelsen om, hvorvidt de har kendskab til faktiske besvigelser, der påvirker skolen eller om mistanker og beskyldninger herom.

19 Vi har som led heri sammen med den daglige ledelse drøftet de ledelses- og styringsprocesser, som skolen har etableret med henblik på at opdage og forebygge besvigelser og fejl. Den daglige ledelse har i denne forbindelse oplyst, at den ikke er bekendt med besvigelser eller mistanker og beskyldninger om besvigelser, som kunne have en væsentlig indflydelse på skolen.

Redegørelse for den udførte revision med kommentarer

Finansiel revision

Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaflæggelse.

20 Vi har ud fra en risikovurdering af skolens forhold og med udgangspunkt i skolens regnskabsinstruks gennemgået de administrative systemer, interne kontroller og registreringssystemer på skolen.

21 Revisionen har som følge heraf primært være koncentreret om væsentlige områder og kontroller med effekt på skolens regnskabsaflæggelse, herunder særlige kontrolområder i henhold til den gældende revisionsbekendtgørelse.

22 Vi har bl.a. foretaget en vurdering af, om skolens væsentligste forretningsgange, interne kontroller og rapporteringssystemer fungerer forsvarligt på de områder, som er blevet gennemgået.

23 Ved gennemgang af forretningsgangene i elevadministrationen har vi foretaget en gennemgang af, at disse er medvirkende til at sikre, at de elever, der er registreret i Lectio, ikke er fiktive personer, og at der i forbindelse med udmelding af elever sker udmelding af disse i overensstemmelse med underliggende dokumentation for udmeldelsen.

24 I forbindelse med gennemgangen af forretningsgange har vi bl.a. påset, at der er den fornødne personadskillelse mellem kasse- og bogholderifunktionen samt bogholderi- og systemadministration. Vi henviser til bemærkningerne nedenfor i afsnittet "Adgangsrettigheder til Silkeborg Data (SD) om systemmæssig opsætning af adgangsrettigheder til SD.

25 Endvidere har vi påset, at skolen følger de gældende interne disponerings- og godkendelsesregler, at indtægts- og udgiftsposter er behørigt dokumenteret ved bilag, at registreringerne er tilstrækkeligt systematiseret til at sikre, at alle indtægter og omkostninger bogføres.

26 Skolen har et betalingskort. Dette anvendes bl.a. ved køb via internettet. I praksis er der ikke mulighed for at indføre funktionsadskillelse ved anvendelse af et betalingskort, men kortet er tilknyttet særskilt bankkonto med et maksimum. Skolens økonomimedarbejdere – som ikke har betalingskort – kontrollerer løbende, at der modtages underliggende dokumentation for transaktioner med betalingskort.

27 Vi anser, at skolens forretningsgange på de kontrollerede områder er betryggende set i forhold til skolens størrelse og organisation samt de indførte kompenserende kontroller.

Den generelle it-sikkerhed på det administrative område

28 Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret vedrørende skolens væsentligste it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i de anvendte it-applikationer (programmer).

29 Skolen anvender det administrative finanssystem Navision Stat. Moderniseringsstyrelsen er ansvarlig for masterversionen af Navision Stat. Rigsrevisionen, som foretager gennemgang af Moderniseringsstyrelsens processer m.v. til masterversionen af Navision Stat, afgiver ikke en systemrevisionserklæring eller en rapport om it-revisionen for 2018. Ifølge ledelseserklæring fra Moderniseringsstyrelsen har den af Rigsrevisionen gennemførte revision i 2018 ikke givet anledning til bemærkninger af betydning for institutionerne. Vores revision baseres derfor på, at systemet fungerer efter hensigten, og der ikke er væsentlige svagheder i systemerne, hvor der skal indføres manuelle kompenserende kontroller.

30 Vi har gennemgået de af skolen tildelte rettigheder til Navision Stat med henblik på verifikation af de tildelte rettigheder i forhold til medarbejdernes arbejdsområder, samt om fratrådte medarbejdere bliver slettet i systemet. Moderniseringsstyrelsen kan oprette og slette eksterne brugere og således har medarbejdere fra KMD, Moderniseringsstyrelsen og Styrelsen for it og læring adgang til systemet. Herudover har vi igen bemærkninger til de tildelte adgange.

31 Skolen anvender også andre administrative systemer, såsom Silkeborg Data og Lectio. Skolen har indhentet systemrevisionserklæring uden forbehold for både Silkeborg Data og Lectio, jf. derudover vores bemærkninger nedenfor i afsnittet "Adgangsrettigheder til Silkeborg Data (SD). For begge erklæringer er gældende, at det er anført i disse, at skolen lokalt skal have en forretningsgang for oprettelse og nedlæggelse af brugere. Vi har kontrolleret, at denne forretningsgang er etab-

leret, og at der løbende tillige foretages gennemgang af adgangsrettighederne til systemerne til sikring af, at kun medarbejdere med behov herfor har adgang til systemerne.

32 Skolen indgår i IT-servicefællesskabet Herningsholm IT-Center, der forestår driften af skolens administrative net og skolens undervisningsnet. Skolen har indhentet systemrevisionserklæring uden forbehold fra Herningsholm IT-Center.

33 Skolen anvender Aqoola til styring af dokumentflow og godkendelser vedrørende skolens udgifter. Skolen har indhentet systemrevisionserklæring uden forbehold fra Aqoola.

34 Revisionen af it-kontroller i øvrigt er primært baseret på forespørgsler til relevante medarbejdere på skolen. Vi har på baggrund af vores gennemgang vurderet, at de udvalgte generelle it-kontroller vedrørende de administrative systemer hos skolen er hensigtsmæssigt udformet og implementeret, og vi har ikke identificeret væsentlige systemsvagheder. Det skal dog bemærkes, at der ikke er udført test til verifikation af kontrollernes effektivitet i løbet af regnskabsperioden.

35 Vi vurderer, at skolens generelle it-miljø er tilrettelagt på betryggende vis og kan danne grundlag for et retvisende regnskab.

Statstilskud

36 Vi har afgivet kvartalsvise revisionserklæringer på de af skolen foretagne aktivitetsindberetninger. Efter foretagne og aftalte supplerende aktivitetsindberetninger har vores revision af aktivitetsindberetningerne ikke givet anledning til bemærkninger. Vi har således ikke stødt på forhold, som efter vores opfattelse strider mod gældende tilskudsbekendtgørelser og -betingelser samt foreliggende tilskudspraksis.

37 Herudover har vi afgivet revisionserklæring på opgørelsen af klasseloftet. Vi havde ingen bemærkninger til vores revision af klasseloftet.

38 Skolens statstilskud består af taxametertilskud til undervisnings-, bygnings- og fællesomkostninger m.v. Vi har afstemt statstilskud til udtræk fra Ministeriets tilskuds- og indberetningsportal samt kontrolleret periodiseringen af tilskud.

39 Revisionen af statstilskud gav ikke anledning til bemærkninger.

Løn

40 Lønninger er en væsentlig post for skolen og vil derfor være udtaget til revision hvert år.

41 For indeværende år har vi foretaget en gennemgang af følgende områder:

- opsætning af adgangsrettigheder til Silkeborg Data (SD)
- kontrol af udbetalt løn til udvalgte medarbejdere herunder nyansatte

- chef lønstillæg
- resultatlønskontrakter
- vederlag til bestyrelsen
- honorarer
- fleksjob

Adgangsrettigheder til Silkeborg Data (SD)

42 I lighed med tidligere år er der en generel systemmæssig svaghed i opsætningen af adgangsrettighederne til SD, således at det ikke er muligt at opnå fuld systemmæssig funktionsadskillelse ved lønudbetalinger.

43 Dette er ikke hensigtsmæssigt ud fra et revisionsmæssigt synspunkt, da manglende adskillelse mellem indtastning og godkendelse af lønudbetalinger øger risikoen, dels for besvigelser, dels for andre typer af fejl, eksempelvis tastefejl og forståelsesfejl, som ikke vil blive opdaget, hvis der ikke indføres kompenserende kontroller til minimering af risikoen.

44 Skolens rektor har således, som kompenserende kontrol gennemgået lønudbetalingslisten for regnskabsåret.

45 Kontrollen kan ikke fuldstændig eliminere risikoen for besvigelser eller fejl, men er en god kontrol til minimering af risikoen for besvigelser.

46 Som følge af den systemmæssige manglende funktionsadskillelse har vi i forbindelse med revisionen af lønområdet foretaget en gennemgang af udbetalte lønninger til medarbejderne i lønafdelingen samt skolens rektor.

47 Revisionen gav ikke anledning til bemærkninger.

Kontrol af udbetalt løn til udvalgte medarbejdere herunder nyansatte

48 Med udgangspunkt i en repræsentativ stikprøve blandt de ansatte, hvori rektor og lønmedarbejdere med adgang til lønsystemet er indeholdt, har vi foretaget en kontrol af, hvorvidt der sker udbetaling af løn til disse personer i overensstemmelse med underliggende ansættelsesbreve.

49 Vi har ved denne gennemgang kontrolleret, at:

- indplacering er i overensstemmelse med udfærdiget ansættelsesbrev
- der er dokumentation i personalemappen eller i indgåede lokalaftaler for udbetaling af personlige tillæg
- der foretages korrekt pensionsberegning
- nettolønnen er beregnet korrekt

50 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Cheflønstillæg

51 Vi har kontrolleret, at udbetaling af cheflønstillæg til skolens rektor er i overensstemmelse med gældende regler herfor.

52 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Resultatlønskontrakt

53 Det er kontrolleret og vurderet, at udformningen af resultatlønskontrakt er i overensstemmelse med de af Undervisningsministeriet udarbejdede retningslinjer.

54 Resultatlønskontrakten for 2017/18 er indgået den 23. oktober 2018. Vi skal bemærke, at fristen for indgåelse af resultatlønskontakt er den 1. oktober.

55 Gennemgangen har, bortset herfra, ikke givet anledning til bemærkninger.

Vederlag til bestyrelsen

56 Vi har foretaget en kontrol af, at udbetaling af vederlag til skolens bestyrelse er i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse herom.

57 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Honorarer

58 Ved en gennemgang af de af skolen udbetalte honorarer, har vi kontrolleret, at disse udgifter kun betales i begrænset omfang, og at de anvendte honorarmodtagere ikke indgår i skolens fortløbende undervisning.

59 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Medarbejdere ansat under sociale klausuler

60 Vi har foretaget stikprøvevis kontrol af ansatte under sociale klausuler, herunder bl.a. godkendelse til ansættelse i fx fleksjob, indberettet løn og refusion fra kommunen/økonomistyrelsen samt arbejdstidsbrøk og indberettet antal årsværk.

61 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre væsentlige områder

Ledelsesberetningen og målrapporteringen

62 I tilknytning til vores revision af regnskabet har vi læst ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overvejet, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt

inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Derudover har vi overvejet, hvorvidt ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til loven. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

63 Vi har tillige anvendt de i ledelsesberetningen og målrapporteringen anførte oplysninger i forbindelse med vores indledende vurderinger ved gennemførelsen af forvaltningsrevisionen.

Resultatopgørelsen

64 Resultatopgørelsens enkelte poster er gennemgået og analyseret på grundlag af specifikationer, bilag og andet afstemningsmateriale. Der er desuden foretaget en række stikprøver, analyser og afstemninger til Navision Stat og bilagsmaterialet.

Køb og kreditorer

65 Revisionen af køb og kreditorer har bestået i en gennemgang, beskrivelse og forståelse af forretningsgangen på området, herunder en vurdering af, om forretningsgangen er opsat således, at der er den fornødne funktionsadskillelse i forbindelse med udbetaling af midler fra skolens likvide konti.

66 Derudover er der udført en test på en udvalgte bilag, hvor der er kontrolleret for følgende:

- Attestation af bilaget af korrekt bemyndiget person
- Korrekt bogføring på art, formål og aktivitet

67 Skolen anvender statens økonomistyringssystem Navision Stat. Systemet kan ikke opsættes til en effektiv systemmæssig funktionsadskillelse mellem opdatering/ændring og godkendelse af stamoplysninger på kreditorer.

68 Den manglende systemmæssige funktionsadskillelse medfører øget risiko for uautoriserede ændringer i stamoplysninger på kreditorer og dermed forkerte bankudbetalinger.

69 Gennem vores stikprøvevise revision af kreditorområdet er vi ikke blevet bekendt med uautoriserede ændringer i stamoplysninger eller forkerte bankudbetalinger.

Balancen

70 Under revisionen af årsrapporten har vi i overensstemmelse med reglerne for god revisionskik overbevist os om aktivernes tilstedeværelse og vurderingernes forsvarlighed, ligesom vi har påset, at de os bekendte gældsposter og forpligtelser er korrekt medtaget i årsrapporten. Vi har derfor uddybet vores revision.

Materielle anlægsaktiver

71 Vi har ved vores revision af skolens grunde og bygninger samt inventar og udstyr stikprøvevis kontrolleret, at årets afskrivninger er korrekt registreret i skolens anlægskartotek og overholder retningslinjerne for dette område. Endvidere har vi stikprøvevist kontrolleret anlægsaktivernes fysiske tilstedeværelse og indhentet tingbogsoplysninger til sikring af adkomsten til ejendommen.

72 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender

73 Tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter er afstemt til specifikationer.

74 Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Likvide beholdninger

75 Vi har afstemt likvide beholdninger ultimo til eksterne bekræftelser, ligesom vi har påset, at likvide midler anbringes i overensstemmelse med gymnasieloven.

76 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Momskompensation

77 Vi har foretaget revision af den af skolen udarbejdede årsopgørelse over momskompensation fra Undervisningsministeriet. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Ikke korrigerede fejl

78 Vi har i forbindelse med revisionen ikke identificeret væsentlige fejl, der burde have været korrigeret i årsregnskabet for 2018.

Sociale klausuler

79 Vi har påset, at skolen har udarbejdet en handlingsplan, der beskriver, hvorledes skolen vil fremme formålet i lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, samt hvilke foranstaltninger skolen vil iværksætte, for at 3,5% af årsværkene er ansat på særlige vilkår, jf. Bekendtgørelse nr. 932 af 3. juli 2017 om sociale klausuler som betingelse for modtagelse af statstilskud på selvejende institutioner.

Undervisningsmiljø

80 Vi har påset, at skolen gennemfører undervisningsmiljøvurderinger i overensstemmelse med lov nr. 166 af 5. april 2017 om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

81 Der er foretaget en elevtrivselsundersøgelse ved årsskiftet 2018/19. Skolen vil i løbet af foråret udarbejde handleplaner som reaktion på områder, hvor trivslen kan forbedres.

Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Juridisk-kritisk revision

Juridisk-kritisk revision, generelt

82 Ved den juridisk-kritiske revision efterprøver vi, om de dispositioner, de er omfattet af regnskabsaflæggelsen er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

83 Generelt påser vi – via den finansielle revision – at love, regler og praksis overholdes, herunder regnskabsregler, disponeringsregler inklusive at interne disponeringsrammer er hensigtsmæssige.

Planlægning af juridisk-kritisk revision

84 Vi har planlagt følgende handlinger for at afdække den juridisk-kritiske revision:

- Løn og ansættelsesmæssige dispositioner
- Aktivitetsindberetning og gennemførelse af salg
- Gennemgang af formålsregnskab (kontrol af dispositioner inden for gymnasiets formål)
- Kontrol af Budgetvejledningens regler om køb/salg/udlejning/leje af fast ejendom.

Løn og ansættelsesmæssige dispositioner

85 Vi har foretaget en gennemgang af lønområdet for kontrol af korrekt udbetaling af løn til gymnasiets medarbejdere i henhold til indgåede overenskomster, aftaler m.v., og denne gennemgang er nærmere beskrevet i afsnittene 40–61.

86 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Aktivitetsindberetning og gennemførelse af salg

87 Vi har foretaget en gennemgang af og afgivet erklæring på de kvartalsvise aktivitetsindberetninger på gymnasiet, som har dannet grundlag for tilskudsudbetalingen for 2018. Vores revision af aktivitetsindberetningerne har ikke givet anledning til bemærkninger. Vi er således ikke stødt på forhold, som efter vores opfattelse strider mod gældende tilskudsbekendtgørelser og -betingelser samt foreliggende tilskudspraksis.

88 Herudover har vi afgivet revisionserklæring på opgørelsen af klasseloftet for skoleåret 2018/2019. Vi har ingen bemærkninger til vores revision af klasseloftet for skoleåret 2018/2019.

89 Gymnasiet udfører ikke indtægtsdækket virksomhed.

Gennemgang af formålsregnskab

90 Under revision af gymnasiets formåls- og projektrejskab har vi foretaget en stikprøvevis gennemgang af omkostningsbilag til sikring af, at disse er afholdt inden for skolens formål og godkendt af dertil bemyndiget person. For en yderligere beskrivelse heraf henvises til afsnittet "Køb og kreditorer".

91 Vi har påset, at lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale er overholdt. Vi har ligeledes påset, at revisionsprotokollen er underskrevet af alle stemmeberettigede.

92 Desuden har vi stikprøvevis påset, at skolens dispositioner er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med de indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Kontrol af budgetvejledningsregler

93 Vi har foretaget en kontrol af gymnasiets overholdelse af dispositioner på bygningsområdet, herunder bl.a. at gymnasiet ikke har indgået lejekontrakter med en varighed på over 10 år eller på mere end TDKK 30.000, gymnasiet ikke har bygget med henblik på udlejning, samt at gymnasiet har en flerårig vedligeholdelsesplan. Bestyrelsen tager løbende stilling til de udarbejdede vedligeholdelsesplaner i forbindelse med budgetlægningen.

94 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Konklusion på juridisk-kritisk revision

95 Vi har ved vores revision således ikke konstateret forhold, der giver os anledning til at formode:

- at skolen i sit virke ikke er uafhængig, og
- at skolens midler ikke anvendes i overensstemmelse med de givne vilkår og gymnasiets formål.

Forvaltningsrevision

Forvaltningsrevision, generelt

96 Som et led i vores revision skal vi i henhold til revisionsbekendtgørelsen udføre forvaltningsrevision i overensstemmelse med God Offentlig Revisionsskik.

97 Ved gennemførelse af forvaltningsrevisionen lægges til grund, at væsentlige og risikofyldte områder revideres over en årrække, men ikke nødvendigvis hvert år. Forvaltningsrevision udføres på afgrænsede områder ud fra væsentlighed og risiko, og ved forvaltningsrevisionen vurderes, om der ved forvaltningen af disse områder er taget skyldige økonomiske hensyn, herunder en vurdering af skolens økonomistyring, effektivitet, produktivitet og sparsommelighed, hvor:

- økonomistyring er et udtryk for, om skolen har etableret forsvarlige procedurer til brug for den løbende økonomistyring, herunder påse at skolen løbende følger op på drifts- og likviditetsbudgetter
- effektivitet er udtryk for, i hvilket omfang man har nået de mål og udløst de virkninger, som var tilsigtet med den pågældende økonomiske ressourceanvendelse
- produktivitet er et udtryk for optimalt forhold mellem ressourceanvendelsen og udnyttelsen
- sparsommelighed er et udtryk for, om goder og tjenesteydelser er erhvervet på en økonomisk hensigtsmæssig måde under hensyntagen til pris, kvalitet, kvantitet osv.

Planlægning af forvaltningsrevision

98 Undervisningsministeriet har udvalgt følgende områder som er uden for rotation:

- Aktivitets- og ressourcestyring
- Mål og resultatstyring, resultatløb

99 Vi har valgt at udskyde revisionen af styring af offentligt indkøb og budgettering af flerårige investeringsprojekter.

Aktivitets- og resursestyring

Økonomistyring

100 Som et led i udførelsen af forvaltningsrevisionen på skolen skal vi foretage en vurdering af skolens økonomistyring.

101 Det er vores vurdering, at skolen har en meget god økonomifunktion, og at den i forbindelse med vores gennemførelse af revisionen har forelagt et færdigt, godt afstemt og veldokumenteret materiale til brug for revisionens gennemførelse.

102 Herudover har vi fået beskrevet skolens økonomistyring, herunder at der arbejdes aktivt med budgetudarbejdelse og opfølgning på et overordnet niveau samtidig med, at der arbejdes aktivt på det udførende niveau.

103 Skolens udarbejder månedsbalancer som gennemgås af rektor og sammenholdes med skolens budget.

104 Skolen udarbejder kvartalsvis rapportering af realiserede udgifter i forhold til budgetterede udgifter. Rapporteringen forelægges på bestyrelsesmøder med skriftlige kommentarer fra rektor til udviklingen.

105 Det vigtigste element i god økonomistyring på uddannelsesinstitutioner er en optimal timefagfordeling for det enkelte skoleår, således at der på skolen, dels kan undgås såvel for mange minutter som for mange undertimer, dels kan optimeres på forholdet mellem lærerressourcerne og det antal elever, der skal modtage undervisning.

106 Dette vil både ved regnskabsaflæggelsen og ved budgetlægningen give sig udslag i en optimal sammenhæng mellem indtægter og lønomkostninger. En sammenhæng, der vil være medvirkende til en optimering af den økonomiske præstation for de enkelte regnskabsår.

107 Skolen er opmærksomt på dette og arbejder med en optimering af denne i forhold til skolens ressourcer.

108 Det er således vores vurdering, at skolens ledelse er opmærksom på, at en aktiv økonomistyring er nødvendig til sikring af en fremadrettet optimering af sammenhængen mellem indtægter og omkostninger.

Konklusion på økonomistyring

109 Vi vurderer, at skolens økonomistyring på de undersøgte områder fungerer hensigtsmæssigt.

Effektivitet

110 Ved begrebet effektivitet forstås graden af målopfyldelse under hensyntagen til de ressourcer, der er til rådighed herfor.

111 Skolen arbejder aktivt med fastlæggelse af handlingsplaner, der skal være med til at sikre en sammenhæng mellem skolens værdigrundlag og dagligdagen på skolen.

Karakterer

112 Undervisningsministeriet offentliggør årligt en sammenligning af karakterer på de gymnasiale uddannelser med en såkaldt socioøkonomisk reference og på den baggrund en teknisk vurdering af den enkelte skoles løfteevne i de enkelte fag.

113 Skolen har aktivt arbejdet med disse målinger og vurderer herunder om det er nødvendigt med en indsats i forhold til undervisningen i visse fag.

114 For STX ligger skolens karaktergennemsnit for 2018 på 7,1, hvilket er 0,2 karakter under den socioøkonomiske referencekarakter, når der ses på det samlede eksamensresultat. Dette betragtes som en signifikant afvigelse

115 For HF ligger skolens karaktergennemsnit for 2018 på 5,2, hvilket er 0,3 karakter under den socioøkonomiske referencekarakter, når der ses på det samlede eksamensresultat. Dette betragtes ikke som en signifikant afvigelse.

116 Skolen arbejder aktivt med disse målinger og vurderer herunder om det er nødvendigt med en indsats i forhold til undervisningen i visse fag.

117 Skolen har stor fokus på gennemførelse. Dette gør sig gældende for både STX og HF.

Konklusion på effektivitet

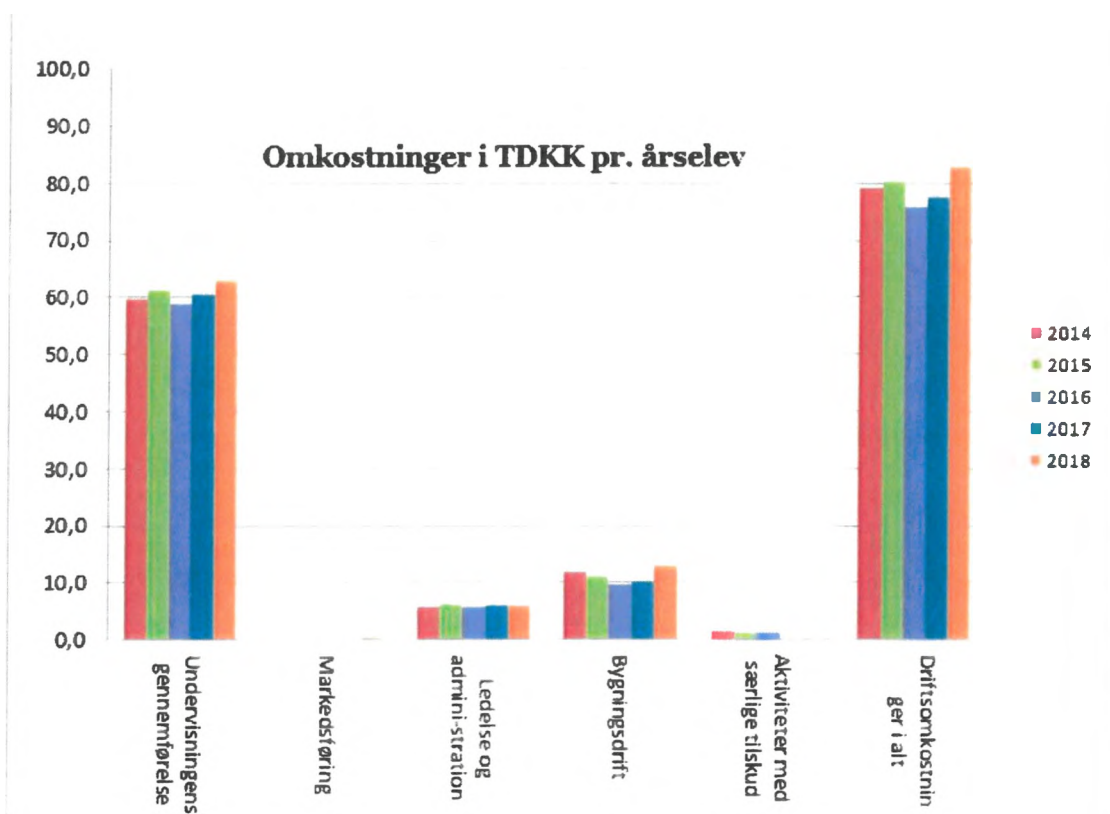
118 Det er vores vurdering, at skolen arbejder effektivt.

Produktivitet

Tidsserieanalyse

119 Produktivitet vedrører forholdet mellem anvendelsen af ressourcer og produktionens omfang. Vurderingen af produktiviteten kræver et grundlag for sammenligning i form af en tidsserieanalyse eller i form af en sammenligning med produktiviteten ved produktion af tilsvarende ydelser enten inden for eller uden for skolen.

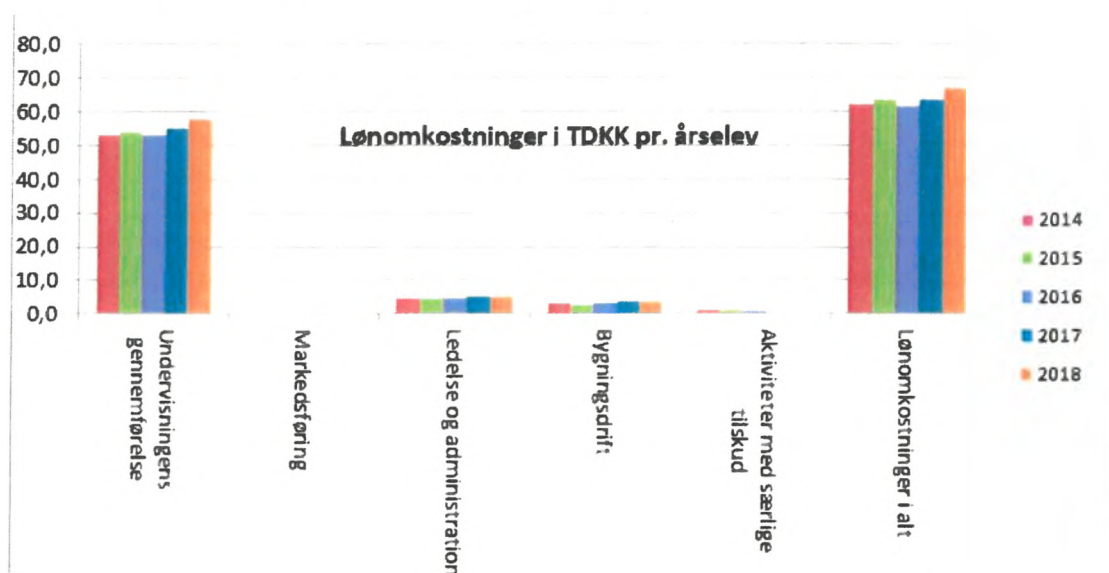
120 Til brug for en beskrivelse af produktiviteten har vi udarbejdet nedenstående oversigt, hvor vi har vist udviklingen i skolens typer af omkostninger over tid pr. årselev:

121 Som det fremgår af oversigten, har skolen for indeværende år en stigning i driftsomkostninger i alt. Stigningen udgør samlet TDKK 5,4 pr. årselev. Bygningsdrift er steget med TDKK 2,8 og undervisningen gennemførelse er steget med TDKK 2,4 pr. årselev. Vi henviser til ledelsesberetningens afsnit 3.3 "Årets økonomiske resultat" for en nærmere beskrivelse udgiftsstigningerne.

122 Skolens indtægter pr. årselev udgør TDKK 80,1 pr. årselev. Fratrasket driftsomkostninger på TDKK 82,9 og finansielle udgifter på TDKK 1,8 udviser skolens resultat et underskud på TDKK 4,5 pr. årselev.

123 Skolens lønomkostninger har udviklet sig således:

124 Skolens samlede lønomkostninger udviser en stigning svarende til TDKK 3,3 pr. årselev. Heraf udgør stigningen i lønomkostninger til undervisningens gennemførelse TDKK 2,8 pr. årselev.

Benchmark

125 PwC har udarbejdet en benchmark-analyse på baggrund af de indberettede årsrapporter for 2017.

126 Der er i benchmarket indarbejdet tal fra 40 gymnasier, der alle har over 850 elever.

127 Resultatsammenligningen for 2017 ser således ud i ud faktiske tal og tal pr. årselev:

Resultatopgørelsen

	Totalt, DKK 1 000			Pr årselev, DKK 1 000		
	Haderslev Katedralskole	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Haderslev Katedralskole	Gennemsnit for 40 institutioner	Bedste kvartil for 40 institutioner
Årselever	928,0	1 074,6	-13,6%			
Statbiskud	73 326	84 421	-13,1%	79,0	78,6	79,6
Deltagerbetaling og andre indtægter	651	3 795	-82,8%	0,7	3,5	3,5
Omsætning i alt	73.977	88.216	-16,1%	79,7	82,1	82,6
Undervisningens gennemførelse	56 254	64 390	-12,6%	60,6	59,9	57,7
Markedsføring	300	371	-19,2%	0,3	0,3	0,2
Ledelse og administration	5 602	6 413	-12,7%	6,0	6,0	5,3
Administrative fællesskaber værinstitution	0	1 692	-100,0%	0,0	1,6	0,0
Bygningsdrift	9 598	11 701	-18,0%	10,3	10,9	9,4
Aktiviteter med særlige tilskud	124	155	-20,0%	0,1	0,1	0,0
Kostafdeling	0	980	-100,0%	0,0	0,9	0,0
Driftsomkostninger i alt	71.877	85.703	-16,1%	77,5	79,8	75,8
Driftsresultat før finansielle poster	2 099	2 513	-16,5%	2,3	2,3	2,8
Finansielle poster i alt	-1 064	-1 614	-34,1%	-1,1	-1,5	-0,7
Ekstraordinære poster i alt	0	2	-100,0%	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	1.036	901	14,8%	1,1	0,8	1,8

128 Benchmark-analysen viser at omkostningsniveauet pr. årselev ligger på niveau med de benchmarkede skoler.

129 Balancesammenligningen pr. 31/12 2017 ser således ud i ud faktiske tal og tal pr. årselev.

Balancen

	Totalt, DKK 1 000			Pr årselev, DKK 1 000		
	Haderslev Katedralskole	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Haderslev Katedralskole	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %
Anlægsaktiver i alt	33 318	76 542	-56,5%	35,9	71,2	-49,6%
Omsætningsaktiver i alt	34.560	22.079	56,5%	37,2	20,5	81,3%
Aktiver i alt	67 878	98 621	-31,2%	73,1	91,8	-20,3%
Egenkapital ultimo	19 924	21 828	-8,7%	21,5	20,3	5,7%
Hensatte forpligtelser i alt	0	0		0,0	0,0	
Langfristede gældsforpligtelser i alt	27 133	48 948	-44,6%	29,2	45,5	-35,8%
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	20 821	27 844	-25,2%	22,4	25,9	-13,4%
Passiver i alt	67 878	98 621	-31,2%	73,1	91,8	-20,3%

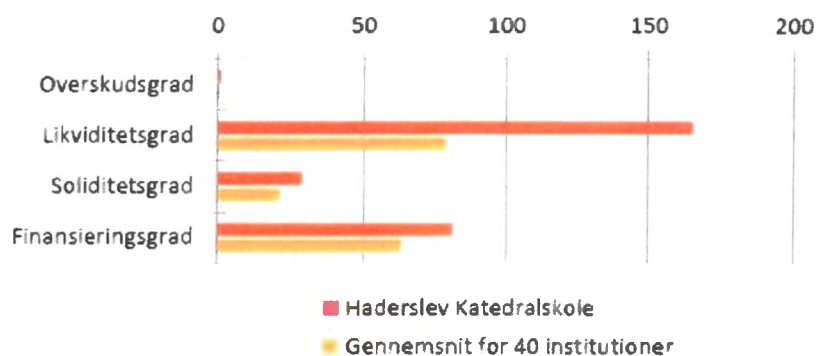
130 Benchmark-analysen viser at skolens egenkapital pr. årselev ligger på niveau med de øvrige skoler. Analysen viser også, at investeringen i anlægsaktiver – typisk bygninger – i faktiske tal og pr. årselev ligger væsentligt højere på de øvrige skoler.

131 De regnskabsmæssige nøgletal for 2017 ser således ud.

Regnskabsmæssige nøgletal

	Haderslev Katedralskole	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %
Overskudsgrad	1,4	1,0	37,4%
Likviditetsgrad	166,0	79,3	109,3%
Soliditetsgrad	29,4	22,1	32,6%
Finansieringsgrad	81,4	63,9	27,3%

132 Af analysen fremgår at skolen i 2017 ligger pænt målt på nøgletallene.

133 Sammenfattende er det vores vurdering at skolen har en fornuftig omkostnings og balancestruktur, hvor der vil være plads til de kommende års investeringsplaner.

134 Omkostningsudviklingen bør dog følges løbende henset til de kommende års besparelser, som følge af omprioriteringsbidraget på 2% pr. år, foreløbigt frem til år 2022.

Konklusion på produktiviteten

135 Det er vores vurdering, at skolens ledelse har en god tilgang til styringen af skolen, ligesom der arbejdes konstruktivt med en fremadrettet optimering af indtægter og omkostninger.

Sparsommelighed

136 Sparsommelighed er et udtryk for en vurdering af, at der er opnået mest muligt for pengene ved forvaltning af de tildelte midler.

137 Skolen anvender SKI-aftalen ved indkøb, hvor dette er billigere end lokale indkøb. Ved større indkøb af udstyr, håndværkerydelser eller forbrugsmaterialer indhentes flere tilbud.

138 Skolen søger således løbende at disponere økonomisk hensigtsmæssigt under hensyntagen til pris, kvalitet og kvantitet.

Konklusion på sparsommelighed

139 Skolen har efter vores vurdering ageret sparsommeligt på de undersøgte områder.

Mål- og resultatstyring

140 Vurderingen af mål- og resultatstyring omfatter blandt andet undersøgelser af, om institutionen har målrettet sine incitamentsprogrammer til at opnå de ønskede resultater i forhold til institutionens formål

141 Vi har kontrolleret og vurderet:

- at udformningen af resultatlønskontrakten er i overensstemmelse med de af Undervisningsministeriets udarbejdede retningslinjer
- at udmøntningen af resultatløn er begrundet
- at resultatlønskontrakt og udmøntning er offentliggjort på institutionens hjemmeside
- at udmøntningen af resultatlønnen ikke har været 100% flere år i træk

142 Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Styring af offentlige indkøb

143 Vi har udskudt revisionen af dette område jævnfør afsnittet om planlægning af forvaltningsrevision

Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter

144 Vi har udskudt revisionen af dette område jævnfør afsnittet om planlægning af forvaltningsrevision

Konklusion på forvaltningsrevision

145 På baggrund af vores undersøgelser samt revisionen af regnskabet vurderer vi, at skolen arbejder sparsommeligt, produktivt og effektivt samt har udvist skyldige økonomiske hensyn ved forvaltning af de modtagne offentlige midler.

Andre ydelser

146 Som en del af revisionen af årsregnskabet har vi for indeværende år afgivet revisionserklæringer på aktivitetsindberetninger, klasseloft og momskompensationsordningen.

147 Vi har endvidere udført diverse regnskabsmæssig og rådgivningsmæssig assistance for skolen i regnskabsåret 2018.

Afslutning

148 I forbindelse med revisionens afslutning indhenter vi rektors og den regnskabsansvarliges underskrift på en regnskabserklæring omhandlende regnskabsaflæggelsen. Heri bekræftes bl.a. fuldstændigheden af såvel regnskabsmaterialet som øvrige informationer, der kan have indvirkning på regnskabet samt at skolens dispositioner er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

149 Bestyrelsens forhandlingsprotokol til og med udkast til referat af mødet 5. december 2018 er gennemlæst med det formål at sikre, dels at de dispositioner, som er af usædvanlig art eller størrelse, er vedtaget af bestyrelsen, dels at beslutningerne har fundet rigtigt udtryk i årsrapporten.

150 Det modtagne materiale har ikke afdækket forhold, som ikke er behørigt medtaget i årsrapporten.

151 Under henvisning til Undervisningsministeriets revisionsbekendtgørelse nr. 956 af 6. juli 2017 erklærer vi:

- at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed,
- at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om,
- at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om de modtagne statstilskud er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, samt
- at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler.

Sønderborg, den 27. marts 2019

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Morten Elbæk Jensen
statsautoriseret revisor

Siderne 280–302 er behandlet på bestyrelsesmødet den 27/3 2019.

I bestyrelsen

Ann Højbjerg Clarke
formand

Thomas Fredsted

Mads Skau

Lars Breinholt Søndergaard

Vibeke Lund Arkil

Kim Petri Petersen

Georg Lauridsen

Mathias Terp

Oplysning om revisors påtegning på årsregnskabet

x	Revisors påtegning
X	Uden modificeret konklusion, væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift, fremhævelser af forhold vedrørende regnskabet eller revisionen eller andre rapporteringsforpligtelser
	Afkræftende konklusion
	Konklusion med forbehold om fortsat drift (going concern)
	Konklusion med forbehold om øvrige forhold
	Væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift
	Fremhævelser af forhold vedrørende regnskabet
	Fremhævelser af forhold vedrørende revisionen
	Fremhævelser af forhold vedrørende revisionen (ikke revideret budgettal)
	Andre rapporteringsforpligtelser
	Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision (skal kun afkrydses, såfremt der er bemærkninger)

Revisortjeklisten

Forord til Revisortjekliste

Revisortjeklisten udarbejdes til brug for styrelsens gennemgang af årsrapporter for de regulerede institutioner. Styrelsen anvender desuden tjeklisten i forbindelse med planlægningen af tilsyn samt til statistiske formål.

Tjeklisten udfyldes af institutionens revisor i tilknytning til revisionen af årsregnskabet. Tjeklisten er en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet. Revisionsprotokollatets sider skal nummereres fortløbende. Institutionens bestyrelse er ansvarlig for, at institutionen foretager elektronisk indberetning til styrelsen af revisors besvarelse af revisortjeklisten efter retningslinjer fastsat af styrelsen.

Besvarelsen af tjeklistens enkelte spørgsmål kan være baseret på stikprøvevise undersøgelser vedrørende de pågældende forhold, gennemgange af forretningsgange eller af mere overordnede vurderinger af forholdene. Revisionen udføres ikke med henblik på at afgive særskilte konklusioner om enkeltstående forhold i regnskabsaflæggelsen eller om forvaltningen, ligesom revisionen ikke udføres med særlig henblik på besvarelse af tjeklisten.

Revisors besvarelse af tjeklisten kan ikke træde i stedet for modifikationer eller fremhævelser i revisionspåtegningen eller omtale i revisors rapportering af den udførte revision og konklusion vedrørende risikoområderne, jf. § 20 i lov nr. 1287 af 20. november 2018 om [godkendte revisorer og revisionsvirksomheder \(revisorloven\)](#) og ministeriets bekendtgørelse om revision og tilskudskontrol m.m. ved regulerede institutioner.

Vejledning til udfyldning af afkrydsningskolonnerne

I kolonnen "Afsnit i protokollat" anføres nummeret på afsnittet i revisionsprotokollatet. Det er vigtigt at afgive præcise henvisninger af afsnit i revisionsprotokollatet. En præcis henvisning kunne for eksempel være afsnit 5.2.1. Ved hvert afsnit skal der foretages en **afkrydsning** enten i kolonne "Kritiske bemærkninger", "Væsentlige bemærkninger/anbefalinger", "Ingen kritiske bemærkninger", "Udskudt til næste år" eller "Ikke relevant".

Styrelsen definerer kritiske bemærkninger som forhold, hvor lovgivningen eller bemyndigelsen er overtrådt. Såfremt revisor har påset, at forholdet i løbet af regnskabsåret er bragt i orden, og revisor har anført dette i revisionsprotokollatet, skal revisor ikke angive det som en kritisk bemærkning.

Styrelsen definerer væsentlige bemærkninger/anbefalinger som forhold, som bestyrelsen skal agere på, men som ikke er en overtrædelse af lovgivningen eller bemyndigelsen.

Styrelsen gør opmærksom på, at i henhold til Standarder for Offentlig revision nr. 6 og 7 er det muligt at foretage rotation på de enkelte emner for kritisk-juridisk revision og forvaltningsrevision. Styrelsen har defineret **væsentlige juridisk-kritiske og/eller forvaltningsmæssige emner, der skal foretages hvert år (dvs. der må ikke foretages rotation på emnet).**

Punkt	Revisortjekliste <i>Har revisionen givet anledning til kritiske bemærkninger eller væsentlige anbefalinger vedrørende</i>	Af-snit i proto-kollat	Kriti-ske be-mærk-ninger	Væsentlige bemærknin-ger/anbefa-linger	Ingen kri-tiske be-mærk-ninger	Udskudt, jf. revisi-ons-planlæg-ning	Ikke rele-vant
Overordnede kommentarer og risikofaktorer							
1.	Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat				X		
2.	Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet og/eller forvaltningen				X		
3.	Tilsynssager hos Rigsrevisionen, styrelsen mv.	8-16			X		
Finansiell revision							
4.	Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaf-læggelse				X		
5.	Den generelle it-sikkerhed på det administrative område				X		
6.	Statstilskud				X		
7.	Løn				X		
8.	Andre væsentlige områder				X		
Juridisk-kritisk revision							
9.	Juridisk-kritisk revision, ge-nerelt				X		
10.	Gennemførelse af indkøb				X		
11.	Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner				X		
12.	Gennemførelse af salg				X		
Forvaltningsrevision							
13.	Forvaltningsrevision, generelt				X		
14.	Aktivitets- og resursestyring				X		
15.	Mål- og resultatstyring, resul-tatløn				X		
16.	Mål- og resultatstyring, andre områder					X	
17.	Styring af offentligt indkøb					X	
18.	Budgetstyring af flerårige in-vesteringsprojekter						X

Peritico dokumentbøger: P80FG-A170Z-21ENI-T0WLT703TF-00FVG